

Timrå kultur och fritids förvaltning

Härnösand 20190220

Dnr.

Dpl.

Hässjö hembygdsförening är en ideell förening som funnits sedan 1980-talet. I dagsläget är vi ca 75 medlemmar och medelåldern ligger på en tämligen respektingivande nivå.

Hembygdsföreningens syfte är att bevara kunskap och tradition om hembygden, men har även en social uppgift, att samla likasinnade för gemenskap och kunskapsutbyte.

En av de mest angelägna uppgifter föreningen har, är skötsel och omsorg av Båtsmanstorpet i Söråker. Ett unikt torp byggd i mitten av 1700-talet och som ägs sedan 1968 av Timrå kommun.

Föreningen strävar efter att engagera Timråbor i allmänhet och Söråkersbor i synnerhet, för Båtsmanstorpet med bl a med öppet hus, gudstjänster och andra aktiviteter i den mån det låter sig göras.

Föreningen har under årens lopp bl a bytt spåntak, målat fasaden och restaurerat golvet i stugan. Denna restaurering blev tyvärr inte lyckad av någon anledning (anmärkningsvärt att jobbet måste göras om efter 8 år, då stugan stått utan något behov av att åtgärdas, sedan mitten av 1700-talet) I dagsläget är ett antal golvbräder lösa pga att en (eller fler) sten kryper uppåt. Detta beror bl a på att gräs och mossa växer upp på torpargrunden och behåller fukten under stugan. Företaget (Gamla Trähus i Färila AB) som utförde restaureringen är kontaktad och vårt missnöje är påtalat. De skall återkomma under våren 2019 för inspektion och ev åtgärder.

Föreningen har även varit i kontakt med Thomas Nylander, Matfors, som framgångsrikt driver sitt företag "Gröna Fastigheter", och är flitigt anlitad för att rädda och restaurera gamla kyrkor och andra kulturbyggnader i stor del av Sverige, och som redan är anlitad för arbetet i Lögdö Bruk. Han har efter inspektion på Båtsmanstorpet, lämnat in en offert på de åtgärder som krävs för att rädda stugan. Offert bifogas (bil 1)

Föreningen har även planer att dra in el i stugan. Börje Öberg från Timrå kommun har inspekterat och godkänt kabelskåpet där anslutningen skall göras samt gett sitt bifall för installationen.

En container står sedan några år på plats vid torpet och fungerar som förråd av bl a gräsklippare och en mängd skänkta gamla föremål. Ytterligare en container är inhandlad och föreningen har nu för avsikt att flytta den befintliga till den plats där ladugården stod. Den andra containern skall stå bredvid och ambitionen är att bygga in dessa för att efterlikna den tidigare ladugårdsbyggnaden så mycket som möjligt. Skiss bifogas (bil 2)

Ytterligare utgifter blir således ett bärlager under dessa containers, ev hyra för maskiner, div byggmaterial och färg. Kabel och mätarskåp samt övriga kostnader som kan bli aktuella för el dragning in till stugan.

Hembygdsföreningen har begränsade ekonomiska möjligheter att bekosta denna restaurering själv, men kommer att bidra med eget arbete så långt det möjligt, med tanke på medlemmarnas relativt höga ålder.

Vi i föreningen ser väldigt gärna att kultur och fritids nämnden kommer ut på ett (gärna fler) studiebesök och upptäcker denna pärla. Under juli månad har vi öppet hus onsdagar mellan kl 11:00 -15:00 då det erbjuds fika och ev underhållning.

Varmt välkommen.

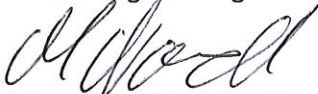
Bidrags ansökan

Hässjö Hembygdsförening ansöker härmed om bidrag från fastighetsägaren, Kultur och Fritidsförvaltningen i Timrå kommun, för att möjliggöra nödvändig restaurering av Båtsmanstorpet, vilket är en direkt förutsättning för vidareutveckling av möjligheterna till fortsatta och utökade evenemang/användning.

Önskat bidragsbelopp på 240 600 skr

1. 200 600 skr för restaurering av golvet, samt dränering runt Båtsmanstorpet/stugan.
(Förhoppningsvis känner Gamla Trähus i Färila AB sitt ansvar för arbetet de utfört och åtgärdar nuvarande problem till ingen eller mycket lägre kostnad)
2. 15 000 skr för nedgrävning av elkabel, mätarskåp, installation av eluttag inklusive kostnad för behörig elinstallatör.
3. 25 000 skr för bärlager, flyttning av containers till avsedd plats, div byggmateriel

Med vänlig hälsning

Märta Norell (072 71 55 765)

Ordförande i Hässjö hembygdsförening

Offert Båtmanstorpet Rote 173 Alnö

Sänkning av mark med lutning från byggnad ca. 80 m2. samt återställning och sådd. Demontering sten under golv och återställning golv.

Markarbeten 80 m2

Transport tor. Grävare

Etablering och avetablering arbetsplats

Justering av golv

Sprängning

Sprängning tillstånd Polisen

200,655 inkl moms

Vänligen

Tomas Nylander

Container längd 6,10m, bredd 2,55m, höjd 2,65
 Placering med 2,5m mellanrum. enligt skiss-
 Total längd 14,7m + fasad tjocklek

Pilara 2

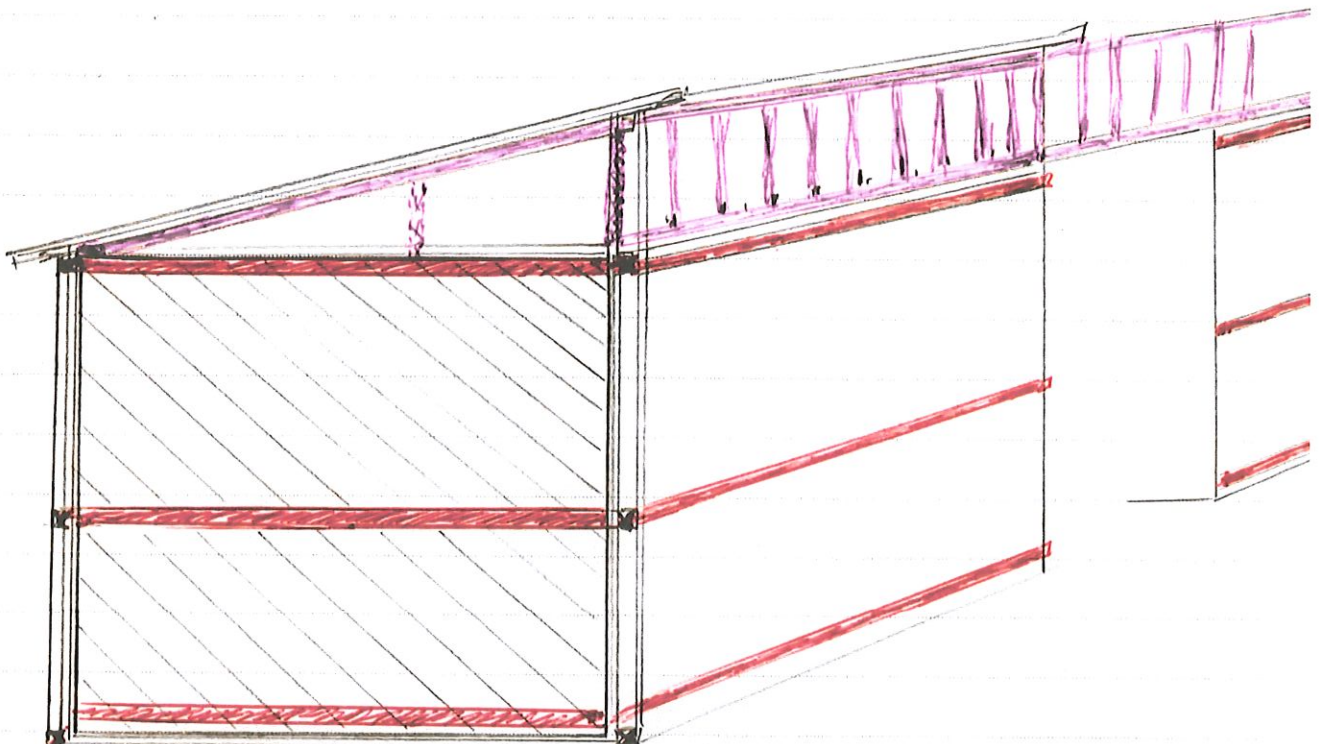
Reglar bultade direkt i plåten för att fästa fasaden.
 (markerade röda) ~ 35m (45x70) à 11kr 385
 ((45x90) à 15kr 525
 Takreglar 1/2 60 45x90 25x1,0 + 25x0,5 Bio 565
 Takreglar 1/2 60 45x90 25 st à 3m = 75m à 15kr 1125
 Råspant tak (17x95) 50m² 570m à 6kr 3420
 Ytspapp (billigaste) 9 rullar à 300kr 2700
 Trekantsregel 12 st à 3m à 8kr 290

Fasad ytterpanel (21x120)

- framsida 14,8 x 3,35 => 500m à 10kr 5000
 - baksida 14,8 x 2,65 => 390m à 10kr 3900
 - gavlar 2 x (2,7 x 3,20) => 180m à 10kr 1800

Spik 60mm 2pk à 250kr 500
 Färg rödfärg + burstar + vit färg 600

20.285

FK

BESIKTNINGS PROTOKOLL/DOKUMENTATION

Dnr 227-01

Kommun Timrå Socken Hässjö

Fastighet Söråker 26:1

Ägare/sagesman Lars-Göran Ålund, hembygdsföreningen

Adress Skördevägen 4, 860 35 SÖRÅKER Tfn 060-41114

Kartblad _____ Koordinater _____

Objektets art Båtsmanstorp

Fotodok Ja Bilagor _____

Resväg _____ Km _____ Tidsåtg. _____

Handläggare Hjördis Ek Datum 010509

Länsmuseet Västernorrland Box 34, 871 21 Härnösand

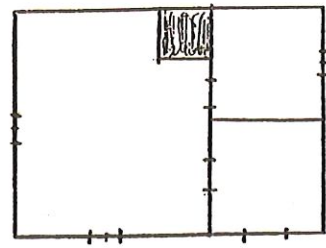
Båtsmanstorp är utvärderat i "Att bygga vidare" program för kulturmiljövård för Timrå kommun. Läs om Båtsmanstorp i "Båtsmanshållet i Ångermanland och Medelpad".

Båtsmanstorp uppfördes enligt uppgift under slutet av 1700-talet eller i början av 1800-talet. Idag ligger torpet nära Söråkers idrottsanläggningar strax intill tätortsbebyggelsen. Ladugården som hörde till torpet revs 1988. Här låg också ett bostadshus från tidigt 1900-tal. Grundstenar finns kvar efter huset. Båtsmanstorp omges av en trädgård med en ask, några syrébuskar och en stenmur. Äppelträden som stod här är borta, men i öster finns ett parti av gärdesgården kvar.

Båtsmanstorp har enkelstugplan med förstuga, kammare och stuga. Byggnaden står på en naturstensgrund och väggarna är uppförda av timmer, vilket är klätt med faluröd lockpanel. Sadeltaket täcks av spån (åstak). Hörnbräder, foder och vindskivor är vitmålade. På sydvästra långsidan finns en enkeldörr. Fönsterna, som täcks av luckor, är av tvåluftstyp och relativt nya. Fönsterbågarna är vitmålade. I nordöstra gavelröstet finns en mindre lucka till den låga vinden. Den raka tegelskorstenen med plåt omkring är relativt nyligen uppmurad. Vid nordöstra gaveln står två syrébuskar.

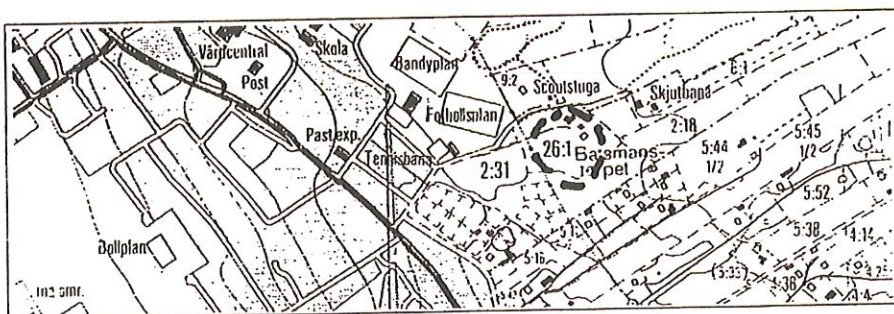
Från förstugan leder en dörr in till stugan som är torpets största rum. Från stugan leder en dörr in till den lilla kammaren. I stugan står eldstaden med vitlimmad murstock, kåpa och köksspis. Innertaket är också vitlimmat och på golvet finns breda golvbräder. På väggarna har man satt upp brev och tidningar. I ena hörnet står en skänk. I golvet finns en lucka till källaren som innehöll förvaringshyllor. Stugan innehåller en del äldre möbler.

Spåntaket lades om för en del år sedan, men takrotet var då i gott skick. Spåntaket behöver behandlas med trätjära. Torpet är i huvudsak i gott skick. Man planerar att förändra inredningen i byggnaden till en tidstrogen möblering. Föreningen skulle behöva ett uthus, där man kan förvara föremål som inte hör till torpets inredning. Platsen för det rivna bostadshuset skulle vara lämplig för ett nyuppfört uthus med traditionell utformning.

5

Söråker 26:1 båtsmanstorpet

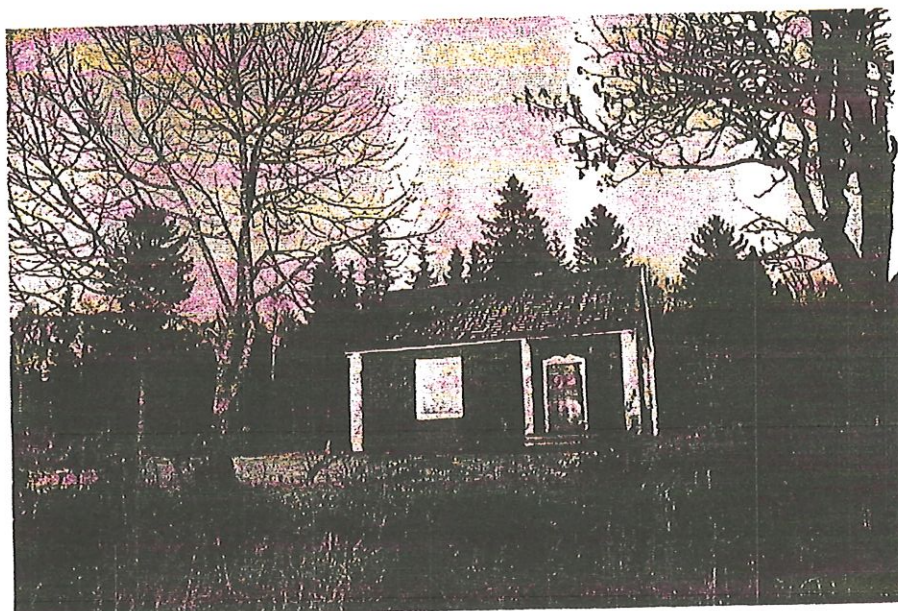
Miljöbeskrivning och historik

Båtsmanstorpet som också kallas Sundénska torpet, ligger i anslutning till Söråkers idrottsanläggningar, strax öster om tätortsbebyggelsen. Torpet är en traditionell enkelstuga, med förstu, kammare och kök. År 1988 revs den tillhörande ladugården och strax därefter ett närliggande bostadshus från tidigt 1900-tal. Torpet är restaurerat av ideella krafter och används idag av Hässjö hembygdsförening.

Båtsmanstorpen var marinens motsvarighet till arméns soldattorp och härstammar från 1600-talet. Kustsocknarna indelades i rotar där bönderna i varje rote var skyldiga att försörja en båtsman med torp och annan utrustning. I gengäld slapp bönderna krigstjänst. Det militära indelningsverkets rekryteringssystem avvecklades 1901 och avlöstes av allmän värnpliktstjänstgöring.

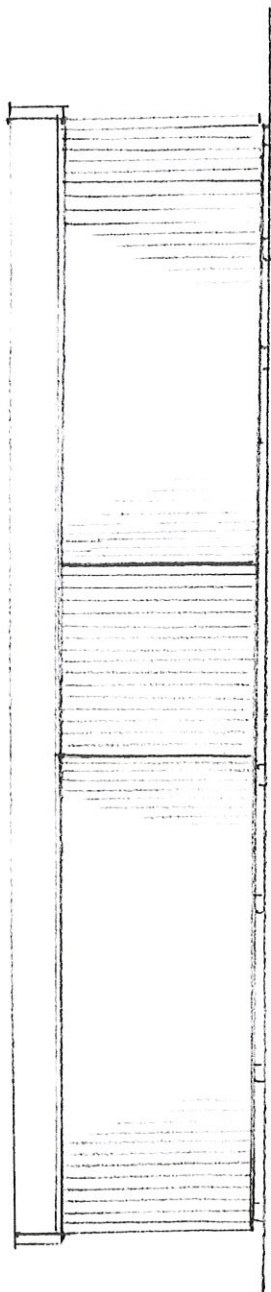
Bedömning och åtgärdsförslag

Torpet ligger på sin ursprungliga plats, men upplevs idag som en solitär utan anknytning till platsen. Stugan har ett lokalt identitetsvärde och ett samhällshistoriskt värde som minne över landets militära rekryteringsorganisation. Torpet redovisas i kommunens Ö-plan från 1990 och omfattas av PBL 3:12 §.

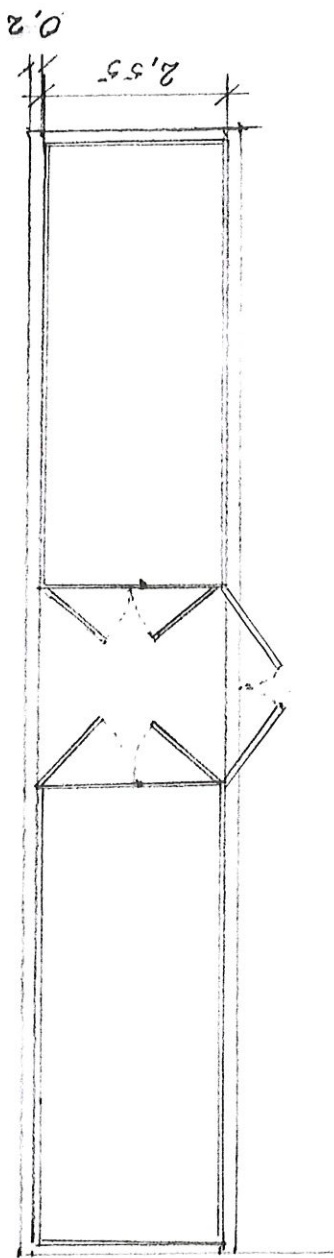

Båtsmanstorpet, Söråker 26:1.
Foto 1991/33:20.

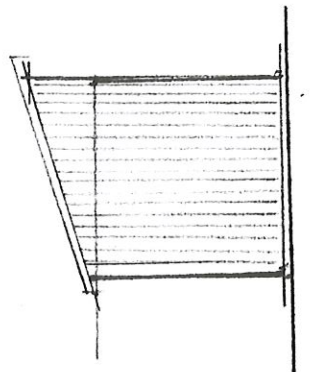
FK

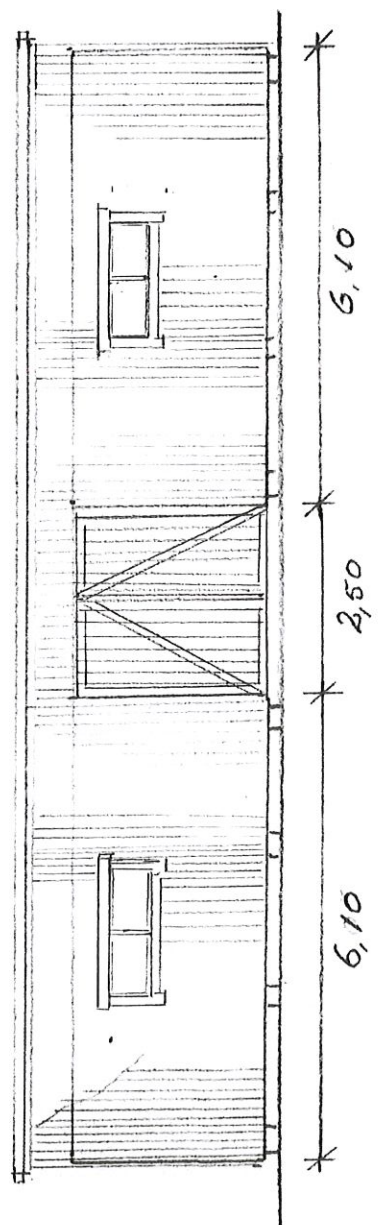
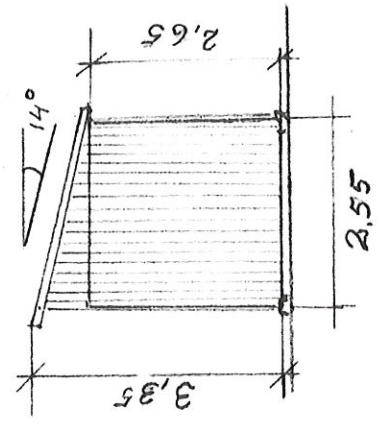
FASAD NORDVÄST

SKALA 1:100

FASAD

FK

